

KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01-

Podgorica, 13. oktobar 2015.godine

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1 i člana 19 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore" br. 74/09 i 57/11) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list Crne Gore", br. 60/03 i 32/11), Komisija za kontrolu državne pomoći, na sjednici održanoj 12. oktobra 2015. godine, donijela je

RJEŠENJE

Prijavljena državna pomoć Zavoda za zapošljavanje Crne Gore po *Programu osposobljavanja za samostalan rad* ocijenjena je kao usklađena sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: ZZZCG) je dopisom broj 03-7772 od 16. septembra 2015. godine podnio zahtjev za ocjenu usklađenosti državne pomoći za *Program osposobljavanja za samostalan rad* sa Zakonom o kontroli državne pomoći ("Sl. list Crne Gore", br. 74/09 i 57/11 – u daljem tekstu: Zakon).

OPIS ZAHTJEVA

Kretanja na tržištu rada u proteklih nekoliko godina pokazuju tendenciju pada zapošljavanja teže zapošljivih, posebno lica koja prvi put traže zaposlenje. Ovaj trend je još izraženiji na području opština sjeverne regije i manje razvijenih opština Crne Gore. Brze tehničko- tehnološke promjene, izražena disproporcija između ponude i tražnje radne snage, demografske promjene, kao i posljedice ekonomske krize, koje se i dalje osjećaju su samo neki od razloga za ovakvo stanje na tržištu rada. Navedeno potvrđuje regionalna strukturalna nezaposlenost, kao i izražena dugoročna nezaposlenost.

U evidenciji Zavoda dana 30. juna 2015. godine je bilo 9.794 ili 31,5% lica koja prvi put traže zaposlenje, odnosno nemaju evidentiranog radnog staža (na dan 30.6.2014. godine 9.242 lica ili 29,27%). Radni staž posjeduje 21.298 lica ili 68,5% (na dan 30.6.2014. godine 22.328 lica ili 70,73%). Lica do 25 godina života ima 5.965 ili 19,18% (30.6.2014. godine bilo 5.140 ili 16,28%) od ukupnog broja nezaposlenih.

Evidentna dugoročna nezaposlenost, koja je izraženija u sjevernim i manje razvijenim opštinama, posljedica je velike razlike između ponude i tražnje radne snage, odnosno niskog stepena zapošljivosti teže zapošljivih nezaposlenih lica. Zabrinjava visok procenat učešća lica bez iskustva u ukupnoj nezaposlenosti, jer je ova kategorija teže zapošljivih vrlo ranjiva i podložna uticaju gubitka znanja i vještina.

Program osposobljavanja za samostalan rad podrazumijeva sticanje znanja, vještina i kompetencija za samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka u nivou obrazovanja. Sprovodi ga poslodavac koji sa učesnikom programa zaključuje ugovor o radu. Učesnici programa su lica sa visokom (VI i VII nivo obrazovanja) i srednjom školom (III i IV nivo obrazovanja), *bez radnog iskustva*. Za lica sa završenom visokom školom program se izvodi u trajanju od devet mjeseci, a za lica sa završenom srednjom školom traje šest mjeseci. S tim u vezi, realizacijom ovog programa ostvarili bi se sljedeći ciljevi:

- Povećanje zaposlenosti i zapošljivosti ciljne grupe,
- Spriječavanje prolongirane nezaposlenosti,
- Doprinos ujednačenom regionalnom razvoju Crne Gore,
- Podsticanje zapošljavanja nezaposlenih lica u opštinama u kojima se realizuje program,
- Podizanje nivoa znanja i vještina i preventivno djelovanje na posljedice dugoročne nezaposlenosti,
- Podrška poslodavcima, prije svega malim i srednjim preduzećima u obezbijedenju potrebnih kadrova,
- Doprinos kvalitetnijem poslovanju poslodavca kroz angažovanje osoba iz ciljne grupe koji im otvara mogućnost za trajno rješenje problema nezaposlenosti,
- Doprinos smanjenju rada u zoni “sive” ekonomije, i u konačnom
- Doprinos većem zapošljavanju domaće radne snage.

Planirani broj učesnika ovog programa je 100 nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

TRAJANJE I IZVORI FINANSIRANJA

Program osposobljavanja za nezaposlena lica iz evidencije Zavoda koja nemaju radnog iskustva u nivou obrazovanja realizuju poslodavci iz privatnog sektora u periodu od oktobra 2015. godine do mjeseca jula 2016. godine (9 mjeseci).

Program se finansira iz Budžeta Crne Gore.

PRAVNA PODLOGA

Pravni osnov za dodjelu državne pomoći:

- Zakon o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti (“Službeni list” Crne Gore br. 14/10),

- Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2012.-2015. godine,
- Program osposobljavanja za samostalan rad ZZZCG za 2015. godinu.

OBLIK POMOĆI

Zavod sufinansira opravdane troškove realizacije programa u visini troškova minimalne zarade učesnika programa. Dakle, pomoć se dodjeljuje u obliku subvencije, odnosno refundiranjem troškova poslodavcima do visine minimalne zarade zaposlenog, a planirani broj učesnika ovog programa je 100 nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

KORISNICI

U skladu sa definicijom datom u članu 2 stav 4 tačka d Pravilnika o listi pravila državne pomoći - Prilog 7a Regulatorna Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, lice u nepovoljnom položaju, lice u nepovoljnom položaju je svako lice koje je završilo redovno obrazovanje prije manje od dvije godine, a još uvijek nije dobilo prvo redovno plaćeno zaposlenje.

Pravo na subvenciju po osnovu *Programa osposobljavanja za samostalan rad* stiču poslodavci, koji će u periodu važenja programa zaposliti 100 lica iz evidencije ZZZCG, a koji potiču iz sjevernih i manje razvijenih opština, kao što su: Bijelo Polje, Mojkovac, Berane, Andrijevica, Plav, Rožaje, Petnjica, Gusinje, Pljevlja, Žabljak, Plužine, Šavnik, Kolašin, Nikšić, Danilovgrad, Ulcinj i Cetinje.

Krajnji korisnici sredstava koja su predviđena ovim programom su nezaposlena lica sa visokom (VI i VII nivo obrazovanja) i srednjom školom (III i IV nivo obrazovanja), *bez radnog iskustva*.

VISINA DRŽAVNE POMOĆI, OPRAVDANI TROŠKOVI I INTENZITET DRŽAVNE POMOĆI

Sredstva za realizaciju ovog programa iznose 250.000 eura, odnosno subvencioniše se 193 eura po jednom zaposlenom licu mjesečno što predstavlja iznos minimalne zarade u Crnoj Gori.

Opravdani troškovi se odnose na period od 9 mjeseci¹, tj. od mjeseca oktobra 2015. godine do mjeseca jula 2016. godine koliko je i predviđeno programom.

---

¹ Opravdani troškovi, shodno Pravilniku o listi pravila državne pomoći - Prilog 7a Regulatorna Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora su troškovi zarada u periodu od najviše 12 mjeseci nakon zaposlenja lica sa evidencije ZZZCG.

Prema podacima Zavoda za statistiku Crne Gore (MONSTAT-a), prosječna bruto zarada u Crnoj Gori za 2015. godinu iznosi 723 eura, dok prosječna zarada bez poreza i doprinosa (neto zarada) iznosi 477 eura. U pogledu subvencioniranja minimalnih zarada poslodavcima, proizilazi da se sredstvima iz Budžeta Crne Gore odnosno ZZZCG sufinansira 40% opravdanih troškova koji su predviđeni programom. ZZZCG sufinansira opravdane troškove realizacije programa u visini troškova minimalne zarade učesnika programa.

Finansijska sredstva za realizaciju ovog programa biće raspoređena po opštinama u skladu sa finansijskom strukturom realizacije programa u 2015. godini.

Intenzitet pomoći ne prelazi 50% opravdanih troškova.

KUMULACIJA

Obzirom da je intenzitet pomoći po programu 40%, a da je članom 32 stav 6 Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Sl. list Crne Gore“, br. 35/14, 02/15 i 38/15) propisano da se državna pomoć u obliku subvencija zarada može dodijeliti za zapošljavanje lica u nepovoljnom položaju do 50% (među kojima su i nezaposlena lica bez radnog iskustva), pomoć se po ovom osnovu može kumulirati do navedenog intenziteta.

OCJENA

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje *Program osposobljavanja za samostalan rad* javna sredstva, jer se realizuju iz sredstava budžeta Crne Gore i ispunjavaju kriterijume iz člana 2 Zakona, što znači da ovaj program predstavlja državnu pomoć. Navedeno znači da mjera državne pomoći ispunjava četiri kumulativna kriterijuma, odnosno:

1. Radi se o **javnim sredstvima**, tj. sredstvima koja su planirana Budžetom Crne Gore za 2015. godinu,
2. Program **favorizuje** poslodavce iz pretežno sjevernih i manje razvijenih opština, kao što su: Bijelo Polje, Mojkovac, Berane, Andrijevica, Plav, Rožaje, Petnjica, Gusinje, Pljevlja, Žabljak, Plužine, Šavnik, Kolašin, Nikšić, Danilovgrad, Ulcinj i Cetinje,
3. Program je **selektivan**, u smislu da mjera države (subvencija) utiče na ravnotežu na tržištu između ostalih poslodavaca - privrednih društava i njihovih konkurenata i
4. Program **narušava ili bi potencijalno mogao narušiti konkurenciju** na tržištu, jer prednost (putem subvencije) dodijeljena određenom preduzetniku ili malom privrednom društvu poboljšava položaj na tržištu koje je otvoreno za konkurenciju i na taj način bi istu moglo narušiti.

ZAKONITOST POMOĆI

ZZZCG (davalac državne pomoći) je podnošenjem ovog programa prije njegove realizacije ispunio svoje obaveze iz člana 16 Zakona.

USAGLAŠENOST POMOĆI

Na osnovu gore navedenog, Komisija je zaključila da su mjere sadržane u programu državne pomoći ZZZCG u skladu sa članom 6 stav 1 tačka 1 Zakona i Pravilnikom o listi pravila državne pomoći - Prilog 7a Regulativa Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, član 32 („Sl. list Crne Gore“, br. 35/14, 02/15 i 38/15). Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

PREDSJEDNIK KOMISIJE,

Mitar Bajčeta